

Anotace

Práce se věnuje fenoménu takzvaných *živých obrazů*, mezinárodně často známých pod francouzským překladem slovního spojení – *tableaux vivants* (v singuláru *tableau vivant*). Jde o typ divadelního představení a parateatrální žánr, předváděný aktéry v kostýmech, kteří na krátkou dobu strnule drží určitou pozici tak, aby se celá scéna podobala uměleckému dílu – již podle názvu nejčastěji obraz. Jako předlohy pro kompozici scény byly vybírány známé malby (dobové obecně se pak bavilo jejich poznáváním a iluzí „oživlého“ obrazu, kterou na něj inscenace působila), ale i sochy; někdy byly výjevy navrhovány zcela nově, například v případě takzvané apoteózy (živého obrazu určeného k oslavení určité osobnosti), či různých alegorií, v českém prostředí často s vlasteneckým podtextem. Živý obraz měl tedy mnoho podob, a také řadu nejrůznějších funkcí – zábavní, estetickou, sdělovací, či například reprezentační, související zejména se šlechtickými rody a u nás velmi výrazně s organizací Sokol.

Pozornost je zaměřena na „zlatý věk“ živých obrazů, tedy 19. století, a to konkrétně na jeho druhou polovinu v kontextu českého prostředí. Rozdělení do kapitol ovšem typologicky reflektuje celoevropsky realizované druhy tableaux, o kterých je vždy pojednáno nejprve obecně s uvedením reprezentativních příkladů ze světa, a potom podrobněji v souvislosti s českými zeměmi. (Jako základní dělení bylo zvoleno odlišení obrazů inscenovaných podle konkrétních uměleckých děl a obrazů bez přímých předloh.) Snahou práce je pojmout živý obraz v celé jeho pestrosti včetně inscenační praxe, ohlasů v tisku a podobně a definovat jej (v té podobě, v jaké vzniká na přelomu 18. a 19. století) ve vztahu k médiu fotografie nebo filmu a hraničním žánrům, jakými byly například klasicistní „pózy“ (*attitudes*) lady Emmy Hamiltonové a další způsoby dobové zábavy. Toto vymezení termínu je následně využito k zařazení praktických příkladů živých obrazů na české scéně, jejichž shromáždění a interpretace byly též jedním z hlavních cílů.

Klíčová slova

živý obraz, divadlo, ateliérová fotografie, piktorialismus, Národní divadlo, Sokol, šlechtické slavnosti, žánrová malba, imitace, 19. století